

Notitie : 3VEO-VOO.05667.V
Voor : betrokkenen OCE werkveld
Van : secretariaat
Datum : 16 april 2013
Betreft : handreiking vooronderzoeken BRL-OCE versus WSCS-OCE

---

1. Inleiding

Op 1 juli 2012 is het Werkveldspecifiek Certificatieschema voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (hierna WSCS-OCE) van kracht geworden. Het WSCS-OCE bevat onder andere een gewijzigde methode voor het uitvoeren van vooronderzoeken.

Door het werkveld wordt regelmatig de vraag gesteld wat de gewijzigde methode vooronderzoek, zoals opgenomen in het WSCS-OCE, voor een gevolgen heeft voor de vooronderzoeken die zijn uitgevoerd onder de vigeur van de thans vervallen Beoordelingsrichtlijn Opsporen Conventionele Explosieven (hierna BRL-OCE). Dit is ook in het Centraal College van Deskundigen OCE aan de orde geweest. Toegezegd is dat door de Vereniging voor Explosieven Opsporing (hierna VEO) hierover een korte handreiking wordt opgesteld.

De voorliggende handreiking is een *hulpmiddel* voor opdrachtgevers en andere betrokkenen om te bepalen of er in een concrete situatie, waarin een vooronderzoek is uitgevoerd vóór juli 2012, aanleiding is tot een aanvullend vooronderzoek.

Het concept van deze handreiking is besproken in de Commissie Vooronderzoek & Risicoanalyse van de VEO, waarin ook derde betrokkenen zitting hebben. Verder is het concept voorgelegd aan de Inspectie SZW en die heeft bericht geen inhoudelijke opmerkingen te hebben. Deze handreiking is informatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Aanleiding en vraagstelling

Op 1 juli 2012 is het WSCS-OCE van kracht geworden (Staatscourant 2012, nummer 4230 d.d. 16 maart 2012). Het WSCS-OCE bevat onder andere een gewijzigde methode voor het uitvoeren van vooronderzoeken. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de BRL-OCE betreffende het vooronderzoek worden hieronder samengevat.

- Genormeerd is welke bronnen in het vooronderzoek (ten minste) moeten worden geraadpleegd en op welke wijze de beoordeling van het bronnenmateriaal dient plaats te vinden.
- Er zijn duidelijke eisen gesteld aan de output van het vooronderzoek, namelijk een rapportage en een CE bodembelastingkaart.
- Er zijn concrete bepalingen opgenomen over de wijze waarop het verdachte gebied wordt afgebakend, inclusief een bijlage met uitgangspunten voor de horizontale afbakening.
- De fasering probleeminventarisatie en –analyse is komen te vervallen.

Onder andere in het Centraal College van Deskundigen OCE (hierna CCvD-OCE) is aan de orde gesteld wat de gewijzigde methode vooronderzoek zoals opgenomen in het WSCS-OCE voor een gevolgen heeft voor de vooronderzoeken die zijn uitgevoerd onder de vigeur van de BRL-OCE. Zie hiervoor ook het interpretatiedocument WSCS-OCE, vastgesteld door het CCvD-OCE d.d. 07 juni 2012 (kenmerk 2SCVE-SEC.04424.D).

3. Overwegingen

Hieronder worden een aantal overwegingen opgesomd die relevant zijn voor de vraagstelling.

Totstandkomingproces

- De methode voor vooronderzoek zoals opgenomen in het WSCS-OCE is het resultaat van een zorgvuldig en langdurig proces, dat reeds is gestart in 2010.
- Binnen de VEO is in de periode 2009-2010 een concept methode (hierna gewijzigde methode) opgesteld, die aan het werkveld ter consultatie is voorgelegd. Betrokkenen zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.
- Conform besluitvorming van de ledenvergadering hebben VEO leden de gewijzigde methode vanaf medio 2010 bij wijze van richtlijn toegepast (notitie 0VEO-VOO.01070.N).
- De gewijzigde methode betreft een nadere invulling van de wijze waarop het vooronderzoek wordt uitgevoerd en de wijze waarop de beoordeling van feitenmateriaal plaatsvindt. De toepassing van het concept van de gewijzigde methode door VEO leden in de periode 2010-2012 betrof daarom geen afwijking van, maar een aanvulling op de toen geldende BRL-OCE.
- In 2011 is de concept gewijzigde methode geëvalueerd, waarbij ervaringen en reacties uit het werkveld (zowel van VEO leden als derden) zijn betrokken. Vervolgens is de gewijzigde methode aangeboden aan het CCvD-OCE en die heeft de methode opgenomen in het WSCS-OCE (vaststelling door CCvD-OCE in november 2011). De vaststellingsprocedure binnen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft vervolgens opgeleverd dat het WSCS-OCE op 1 juli 2012 in werking is getreden. Vanaf die datum wordt het WSCS-OCE dus toegepast.
- Zie voor meer informatie over het totstandkomingproces <http://www.explosievenopsporing.nl/DOSSIERS/Vooronderzoek+OCE/Gewijzigde+methode/>.

Inhoudelijk resultaat

- De gewijzigde methode leidt ten opzichte van de BRL-OCE tot een uniformer onderzoek, op basis waarvan meer gefundeerd tot de afbakening van het verdachte gebied kan worden gekomen. Zie hiervoor de samenvatting van de belangrijkste verschillen met de BRL-OCE in hoofdstuk 2 van deze handreiking.

- Toepassing van de gewijzigde methode kan (t.o.v. de BRL-OCE) twee kanten op werken, namelijk: er wordt een groter gebied verdacht of er wordt een kleiner gebied verdacht.
- Bezien vanuit de kenmerkende verschillen tussen de BRL-OCE en het WSCS-OCE, kan er bij toepassing van de methode in het WSCS-OCE in hoofdzaak om de volgende twee redenen tot een ander onderzoeksresultaat worden gekomen.
  - Een ander onderzoeksresultaat doordat er in het WSCS-OCE concreet is bepaald welke bronnen er beoordeeld moeten worden en de wijze waarop de beoordeling van het feitenmateriaal plaatsvindt is genormeerd.
  - Een ander onderzoeksresultaat betreffende de afbakening van het verdachte gebied, door toepassing van bijlage 1 van het WSCS-OCE.

4. Scenario's

Uit het voorgaande volgt dat een vooronderzoek dat vóór juli 2012 is uitgevoerd volgens de BRL-OCE gewoon bruikbaar is, maar dat per geval zal moeten worden beoordeeld of er aanleiding is voor een aanvullend onderzoek op basis van de gewijzigde methode in het WSCS-OCE.

Hieronder wordt aan de hand van 4 scenario's toegelicht wanneer die aanleiding er is, gezien vanuit de doelstelling van het WSCS-OCE (hoofdstuk 1) namelijk het waarborgen van de veiligheid bij mogelijke aanwezigheid van CE in (water)bodem). In de scenario's staat daarom de vraag centraal of er een risico bestaat dat een bepaald gebied in het onderzoek conform de BRL-OCE als *niet verdacht* is aangemerkt, terwijl volgens de methode in het WSCS-OCE mogelijk wel tot *verdacht gebied* wordt geconcludeerd.

Er is in het kader van deze handreiking dus sprake van een risico als er op basis van een vooronderzoek volgens de BRL-OCE (met eventueel de concept methode) de conclusie is getrokken dat het onderzoeksgebied (geheel of gedeeltelijk) *niet verdacht* is. Niet uitgesloten is immers dat deze conclusie anders wordt door toepassing van het WSCS-OCE. Per scenario wordt dat aangegeven met respectievelijk wel risico of geen risico.

Uiteraard kunnen er ook andere redenen zijn om tot een aanvullend vooronderzoek te beslissen, bijvoorbeeld de mogelijkheid dat bij toepassing van de gewijzigde methode voor vooronderzoek in het WSCS-OCE een kleiner verdacht gebied kan worden afgebakend.

Hieronder staan de onderscheiden 4 scenario's schematisch weergegeven.

Om te bepalen welk scenario van toepassing is, dient in het rapport van het desbetreffende vooronderzoek (uitgevoerd voor juli 2012) het volgende te worden nagegaan:

- volgens welke methode het vooronderzoek is uitgevoerd (BRL-OCE/BRL-OCE + concept methode);
- wat het onderzoeksresultaat is (verdacht / niet verdacht).

Overigens kan het voorkomen dat voor één vooronderzoek meerdere scenario's van toepassing zijn, omdat voor het onderzoeksgebied deels *verdacht* en deels *niet verdacht* geconcludeerd is. In dat geval zal met name de afbakening van het verdachte en niet verdachte gebied getoetst moeten worden aan het WSCS-OCE.

		Onderzoeksresultaat	
		Verdacht gebied	Geen verdacht gebied
Norm / methode	BRL-OCE (voor juli 2010)	A <u>geen risico</u>	B <u>wel risico</u>
	BRL-OCE + concept methode (VEO leden, na juli 2010 en voor juli 2012)	C <u>geen risico</u>	D <u>wel risico</u>

Hieronder worden de scenario's toegelicht.

Scenario A (BRL-OCE; verdacht gebied)

- In dit scenario is er geen risico, omdat er in het vooronderzoek volgens de BRL-OCE is geconcludeerd dat er sprake is van een verdacht gebied. Er zal een projectgebonden risicoanalyse worden uitgevoerd en / of een project gericht op de opsporing van CE starten.
- Mogelijk dat een aanvullend vooronderzoek volgens het WSCS-OCE leidt tot een nadere afbakening binnen het verdachte gebied (kleiner verdacht gebied).
- In het individuele geval is het aan de opdrachtgever om te beslissen of het opportuun is om (eerst) aanvullend vooronderzoek conform het WSCS-OCE te plegen. Aanbevolen wordt om daarbij een gecertificeerd opsporingsbedrijf te betrekken. Dat zal overigens vaak reeds plaatsvinden in het kader van de (werk)voorbereiding van de opsporingsfase.

Scenario B (BRL-OCE; geen verdacht gebied)

- In dit scenario is er wel een risico.
- In het vooronderzoek conform de BRL-OCE is geconcludeerd dat er geen sprake is van verdacht gebied. Niet uitgesloten is dat op basis van de methode vooronderzoek conform het WSCS-OCE alsnog tot verdacht gebied wordt geconcludeerd, met name vanwege de te raadplegen bronnen en de beoordeling van dit bronnenmateriaal.
- Aanbevolen wordt om in dit scenario het vooronderzoek, dat is uitgevoerd conform de BRL-OCE, te checken op basis van de methode in het WSCS-OCE. Aanbevolen wordt om daarbij een gecertificeerd opsporingsbedrijf te betrekken.
- Overigens is het risico in dit scenario groter indien er in het betreffende BRL-OCE onderzoek deels verdacht en deels niet verdacht is geconcludeerd. In dat geval zal met name ook de afbakening van het verdachte en niet verdachte gebied moeten worden heroverwogen.

Scenario C (BRL-OCE + concept methode; verdacht gebied)

- In dit scenario is er geen risico, omdat er in het vooronderzoek volgens de BRL-OCE in combinatie met de concept gewijzigde methode is geconcludeerd dat er sprake is van een verdacht gebied. Er zal een projectgebonden risicoanalyse worden uitgevoerd en / of een project gericht op de opsporing van CE starten.
- Mogelijk dat een aanvullend vooronderzoek volgens het WSCS-OCE leidt tot een nadere afbakening van het verdachte gebied (kleiner verdacht gebied). Dat is in dit scenario overigens minder aannemelijk dan in scenario A, aangezien de concept gewijzigde methode vooronderzoek is toegepast. Aanbevolen wordt om in ieder geval de afbakening van het verdachte gebied te checken, aangezien de bijlage behorende bij de definitieve methode in het WSCS-OCE op detailpunten afwijkt van de bijlage behorende bij de concept methode.
- In het individuele geval is het aan de opdrachtgever om te beslissen of het opportuun is om aanvullend vooronderzoek conform het WSCS-OCE te plegen. Aanbevolen wordt om daarbij een gecertificeerd opsporingsbedrijf te betrekken. Dat zal overigens vaak reeds plaatsvinden in het kader van de projectgebonden risicoanalyse en de (werkvoorbereiding van de) opsporingsfase.

Scenario D (BRL-OCE + concept methode; geen verdacht gebied)

- In dit scenario is er wel een risico.
- In het vooronderzoek conform de BRL-OCE, in combinatie met de concept gewijzigde methode, is geconcludeerd dat er geen sprake is van verdacht gebied. Niet uitgesloten is dat op basis van de methode vooronderzoek conform het WSCS-OCE alsnog tot verdacht gebied wordt geconcludeerd. Dat is in dit scenario overigens minder aannemelijk dan in scenario B, aangezien in dit scenario reeds de concept gewijzigde methode vooronderzoek is toegepast.
- Aanbevolen wordt om in dit scenario het vooronderzoek te checken op basis van de methode in het WSCS-OCE. Aanbevolen wordt om daarbij een gecertificeerd opsporingsbedrijf te betrekken.
- Overigens is het risico in dit scenario groter indien er in het betreffende BRL-OCE onderzoek deels verdacht en deels niet verdacht is geconcludeerd. In dat geval zal met name ook de afbakening van het verdachte en niet verdachte gebied moeten worden heroverwogen.